

รายงานส่วนบุคคล

หลักสูตร นักบริหารมหานครระดับต้น รุ่นที่ ๑๖

เรื่อง การแก้ไขปัญหาคืออยู่อาศัยในชุมชนเขตวังทองหลางอย่างยั่งยืน

โดย

นายสุรพล พกุลานนท์

ตำแหน่ง นักพัฒนาสังคมชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานส่งเสริมอาชีพและพัฒนาผลิตภัณฑ์

กองส่งเสริมอาชีพสำนักพัฒนาสังคม

การนำเสนอรายงานส่วนบุคคล

๑. เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในชุมชนเขตวังทองหลางอย่างยั่งยืน
๒. วิสัยทัศน์ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตวังทองหลาง เป็นฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมที่ทันสมัยก้าวหน้าเน้นประชาชนมีส่วนร่วม สร้างศูนย์ รวมชุมชนเข้มแข็ง
๓. เป้าประสงค์การพัฒนาของฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม
 - ๓.๑เป็นองค์กรที่มีความทันสมัยและก้าวหน้าเทคโนโลยี
 - ๓.๒ประชาสังคมทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
 - ๓.๓เกิดเครือข่ายภาคประชาสังคมอันนำไปสู่การรวมตัวเป็นชุมชนเข้มแข็ง
๔. วิสัยทัศน์ที่เสนอ

พลังชุมชน สร้างบ้านมั่นคงอย่างยั่งยืน
๕. ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ผู้นำชุมชน ประชาชน องค์กรชุมชน สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ การไฟฟ้า การประปา นักพัฒนาชุมชน ให้ความรู้เรื่องกระบวนการบ้านมั่นคง การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ใช้ทักษะการประสานงาน การไกล่เกลี่ย ข้อพิพาทและการมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมใช้ประโยชน์ ร่วมเป็นเจ้าของ
๖. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง/การมีส่วนร่วมในการพัฒนา

ข้าราชการฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ข้าราชการฝ่ายโยธา ข้าราชการฝ่ายเทคนิค หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน
๗. การกิจที่ดำเนินการ

สภาพปัญหา

ชุมชนในพื้นที่สำนักงานเขตวังทองหลางมีทั้งหมด ๑๔ ชุมชน มีชุมชน ๗ ชุมชนที่มีสภาพความเป็นอยู่อาศัยอย่างแออัด มีสภาพแวดล้อมไม่ดี มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย การแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยเป็นปัญหาใหญ่การแก้ไขยังไม่ทิศทางกำหนดเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไม่ได้ดำเนินการเป็นระบบเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคมได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้เป็นระบบและยั่งยืนโดยกระตุ้น ประชาชนในชุมชนให้รวมตัวเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยยึดหลักการพัฒนาย่างมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพ คือต้องเป็นความต้องการของประชาชนและทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง ดังนั้นฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ จึงได้กระตุ้นและผลักดันจนเกิดพลังความเคลื่อนไหวไปสู่การมีส่วนร่วมพร้อมทั้งกระตุ้นแกนนำในชุมชนสู่ประชาชน รวมทั้งประสานกับองค์กรภายนอก ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ การไฟฟ้า การประปา สหพันธ์องค์กรชุมชนคนจนเมืองแห่งชาติ (สอช.) ให้ร่วมกันทำงานร่วมกับทุกฝ่าย ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจึงยั่งยืน การดำเนินงานแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยต้องใช้ทักษะความรู้เรื่องกระบวนการจัดทำบ้านมั่นคง การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ การประสานงานกับหน่วยงานที่

เกี่ยวข้องต่าง ๆ เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ รวมทั้งใช้เทคนิคการเจรจาต่อรองให้ได้ประโยชน์ร่วมกัน

ขั้นตอนดำเนินการ

- ๗.๑ ร่วมปรึกษาหารือโดยกระตุ้นแกนนำชุมชนให้ความรู้ทราบถึงข้อดีข้อเสียของการจัดทำบ้านมั่นคงและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมโดยใช้สื่อประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบ
- ๗.๒ เริ่มต้นสร้างฐานการเงินโดยการออมเงิน สร้างความมั่นใจของประชาชนโดยนำเงินฝากของชุมชนเข้าสู่ระบบธนาคารในรูปแบบสหกรณ์ ปรึกษาหารือกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ ร่วมปรึกษากับทุกฝ่ายในเรื่องการใช้สินเชื่อ กับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.)
- ๗.๓ ร่วมกันทำงาน แบ่งหน้าที่ให้คณะกรรมการทำความเข้าใจกับคณะทำงานร่วมบริหารงานโดยการเป็นที่ปรึกษาด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการก่อสร้าง ด้านการประสานงาน ด้านรายรับ - รายจ่าย การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
- ๗.๔ ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบข้อมูล ถ่ายภาพผู้อาศัยสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางการพิสูจน์การอยู่อาศัยจริง ตรวจสอบ และตรวจสอบข้อมูล
- ๗.๕ ร่วมเป็นคณะกรรมการจัดระบบสิทธิการอยู่ร่วมกัน ตั้งเกณฑ์การอยู่อาศัย เช่น
 - ต้องอยู่อาศัยจริงในชุมชนก่อนวันเริ่มดำเนินการโครงการโดยใช้ทะเบียนบ้าน หรือบุคคลอ้างอิง
 - ห้ามขายสิทธิ์
 - บ้านขยายต้องเป็นบุตรของบ้านหลัก และได้สิทธิ์ไม่เกิน ๓ หลัง
 - เป็นสมาชิกการออม
- ๗.๖ ร่วมวางแผนกำหนดแบบแปลนแผนผังสถานที่ ให้ตรงกับความต้องการของผู้อาศัยในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านสาธารณูปโภค ความปลอดภัย สวนสาธารณะ ตลาด
- ๗.๗ ร่วมกันกำหนดระบบสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐานโดยร่วมกันดำเนินการกับหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช) สถานีตำรวจ การไฟฟ้า การประปา เจ้าหน้าที่สำนักงานเขต ฯลฯ
- ๗.๘ มีบ้านเป็นของตนเอง
การดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมของชุมชนโดยการจัดทำบ้านมั่นคง เป็นการดำเนินงานโดยใช้การมีส่วนร่วมของประชาสังคมทุกส่วน ได้แก่ ประชาชน และหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช) สถานีตำรวจในพื้นที่ การไฟฟ้า การประปา เจ้าหน้าที่สำนักงานเขตร่วมกันเป็นคณะกรรมการและคณะทำงาน การแก้ไขปัญหาด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมในชุมชน โดยวิธีการนี้เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน และเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยโดยความต้องการของประชาชน การสร้างบ้านเป็นการสร้างความสุขของการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ผู้ที่เข้าร่วมโครงการจะมีบ้านเป็นของตนเอง โดยตนเองเป็นผู้

โดยสรุปแนวทางการดำเนินการได้ดังนี้ กระตุ้นเพื่อเริ่ม สร้างเสริมการออม รอมหอมหน้าที่ ถ้วนถี่ ตรวจสอบ สร้างกรอบการอยู่ร่วมกัน คัดจัดสรรสถานที่มีการวางแผนผังบ้านและสาธารณูปโภค มี ประโยชน์ร่วมกันคือ บ้าน

๘. ระยะเวลาการดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ – เดือนกันยายน ๒๕๕๕

๙. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ชุมชนที่มีสภาพความเป็นอยู่อาศัยอย่างแออัด มีสภาพแวดล้อมไม่ดี มีปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ได้รับการ แก้ไขอย่างน้อยร้อยละ ๑๐

การดำเนินการเรื่องบ้านมั่นคง มีข้อจำกัดในการดำเนินการดังนี้

๑. มีข้อจำกัดการดำเนินการคือต้องร่วมกันดำเนินงานกันหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานทรัพย์สิน ส่วนพระมหากษัตริย์ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช) ฝ่ายต่าง ๆ ในสำนักงานเขต สถานีตำรวจในพื้นที่ การไฟฟ้า การประปา ฯลฯ ซึ่งส่วนมากเป็นการดำเนินการนอกเวลาราชการ

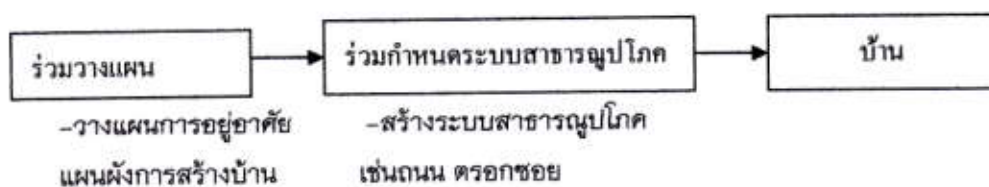
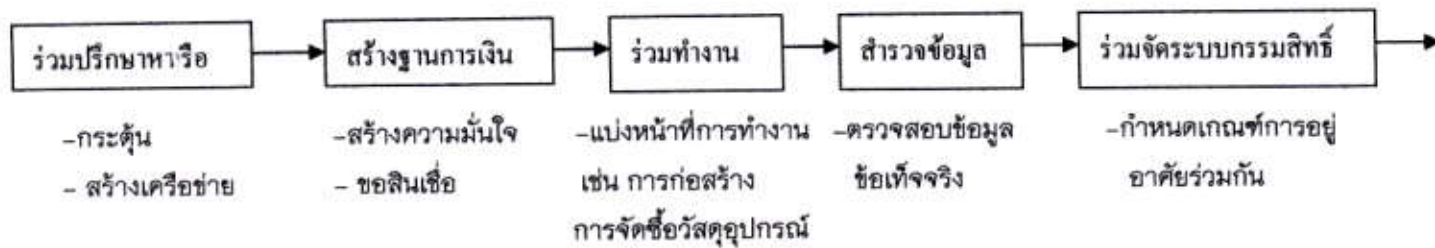
๒. ผลกระทบจะกระทบต่อสภาพ ความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวมจะต้องใช้วิธีการการมีส่วนร่วม ในการกระตุ้นผู้นำ สร้างเครือข่ายในชุมชน

๓. การดำเนินงานต้องเสียสละ เวลา กำกับติดตามร่วมปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิด ซึ่งเจ้าหน้าที่ ผู้ดำเนินการต้องใช้ทักษะในเรื่องการสร้างกลุ่มสหกรณ์ ใช้หลักการประสานงานกับหน่วยต่าง ๆ ตลอดจน ใช้ทักษะในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท การใช้เทคนิคการเจรจาต่อรองให้ได้รับประโยชน์ร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ

ควรฝึกอบรมนักพัฒนาสังคมให้ตระหนักถึงการพัฒนาที่แท้จริง โดยสร้างอุดมการณ์ในการทำงานตาม หลักการของการพัฒนาชุมชน คือ หลักการความร่วมมือของประชาชน หลักการแสวงหาผู้นำ หลักการ ทำงานเป็นกลุ่ม หลักการประสานงาน หลักการรับผิดชอบร่วมกัน หลักการขยายผล ควรสร้างนักพัฒนา สังคมให้มีจิตสาธารณะ อุทิศตนต่อประชาชน อย่างแท้จริง

ขั้นตอน การแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยในชุมชนเขตวังทองหลางอย่างยั่งยืน

การคิดอย่างเป็นระบบด้วย Mind Map

การแก้ไขปัญหาที่อยู่ในชุมชนเขตวังทองหลางอย่างยั่งยืน

